

Eesti Rahvaülikoolide Liidu
arengu- ja kommunikatsioonistrateegia
2018–2023

2018

Sisukord

1	Sissejuhatus.....	3
2	Olukorra kirjeldus	3
2.1	Senine areng ja tegevused.....	3
2.2	Missioon ja väärtused	4
3	Strateegia.....	5
3.1	Eesmärgid ja võtmevaldkonnad.....	5
3.2	Kommunikatsiooni sihtgrupid ja sõnumid	5
3.3	Strateegiakaart	7
4	Tegevuskava	8
5	Seire ja hindamine.....	11

1 Sissejuhatus

See dokument sisaldab Eesti Rahvaülikoolide Liidu (ERL) arengu- ja kommunikatsioonistrateegiat.

Strateegia koostamisel kasutati kaasavat lähenemist. 2018. aasta jaanuarist kuni juunini toimus kolm strateegiaseminari.

1. Strateegiaseminar I Tartus, 7. veebruaril 2018: visiooni, väärtuste ja eesmärkide sõnastamine. Osales 12 inimest.
2. Strateegiaseminar II Pärnus 16. aprillil 2018: turunduskommunikatsiooni sihtgruppide ja sõnumite määratlemine. Seirenäitajate kokkuleppimine. Osales 11 inimest.
3. Strateegiaseminar III Tartus, 13. juunil 2018: tegevuskava koostamine ja vastutajate kokkuleppimine. Seire ja hindamise põhimõtete kokkuleppimine. Osales 11 inimest.

Lisaks toimus Tallinnas, 15. novembril 2018 koostööseminar, kus vaadati strateegiadokument ühiselt üle ja koostati tegevuskava. Osales 12 inimest.

Strateegia koostamise protsessis osalesid: Tartu Rahvaülikool, Tallinna Rahvaülikool, Pärnu Rahvaülikool, Haapsalu Rahvaülikool, Koolituskeskus Ontika, Abja Koolituskeskus, Kuressaare Gümnaasiumi Koolituskeskus Osilia, Jõgeva Koolituskeskus.

Protsessi juhtis MTÜ Partnerlus (Ivika Nögel ja Margus Timmo).

2 Olukorra kirjeldus

2.1 Senine areng ja tegevused

Eesti Rahvaülikoolide Liit (ERL) loodi aastal 2011 Tartu ja Haapsalu Rahvaülikooli algatusel. Liitu kuulub 7 õppeasutust: Haapsalu Rahvaülikool, Hiiumaa Arenduskeskus (SA Tuuru õigusjärglasena), Ontika Koolituskeskus, Pärnu Rahvaülikool, Saaremaa Õppekeskus, Tallinna Rahvaülikool, Tartu Rahvaülikool.

Koolide suurus ja õppemaht on väga erinev, kuid tegevuste põhimõtted, tulevikusihid ja tegutsemisviis on sarnane. Üheskoos on soov teadvustada elanikele, poliitikutele ja hariduse edendajatele täiskasvanuhariduse ja rahvaülikoolide tähtsust Eesti hariduselus.

Eesti Rahvaülikoolide Liidu põhikirjaline eesmärk on toetada ja arendada rahvaülikoolide võrgustikku, tuginedes oma töös ERL-i poolt kinnitatud rahvaülikooli tegevuspõhimõtetele.

Rahvaülikool on avalikes huvides tegutsev avatud täienduskoolitusasutus, millel on kindel tegutsemiskoht ja mis pakub pidevat ja laiapõhjalist täienduskoolitust vähemalt kolmes täienduskoolituse õppekavarühmas, võimaldades isiksuse, tema loovuse, annete, initsiatiivi ja sotsiaalse vastutustunde arengut ning elus vajalike teadmiste, oskuste ja võimete lisandumist.

ERL-i senised olulisemad tegevused on olnud järgmised:

- Osalemine täiskasvanute koolituse kvaliteedi tagamise töögrupis ESF programmi „Täiskasvanute tööalane koolitus ja arendustegevused“ raames.
- Osalemine 2014–2016 mitteformaalse koolituse kvaliteedi hindamise projektis "Quality assurance within adult education" Nordplus Adult programmi raames.

ERL kuulub Eesti Vabaharidusliitu. Teised olulisemad koostööpartnerid on ETKA Andras, SA Archimedes ning Haridus- ja Teadusministeerium.

2.2 Missioon ja väärtused

Rahvaülikoolidena pakume enesearengut toetavat mitmekesist kvaliteetset koolitust täiskasvanutele, sõltumata nende eest ja haridustasemest. Sellega aitame inimestel olla edukam oma töös ja igapäevaelus.

Eesti rahvaülikoolid on kokku leppinud järgmised väärtused, mida rakendatakse oma igapäevases töös ning ühistes ettevõtmistes.

Kvaliteet

- Rahvaülikoolides töötavad pädevad koolitajad ja korraldajad.
- Toimub regulaarne enesehindamine.
- Õppijate tagasisidet küsitakse ning analüüsitakse ja sellega arvestatakse õppekavade kujundamisel ja koolitajate valikul.
- Rahvaülikoolidele on omistatud kvaliteedimärk EQM.

Paindlikkus

- Rahvaülikoolid arvestavad õppijate erinevate vajaduste ning soovidega.
- Rahvaülikoolid on valmis tegelema erinevate sihtgruppidega ning pakkuma tuge ja õpet ka madalama konkurentsivõimega inimestele.
- Partneritega leitakse sobivaim koostöövorm.
- Rahvaülikoolid reageerivad kiiresti ühiskonnas esilekerkivatele koolitusvajadustele.

Usaldusväarsus

- Rahvaülikooli koolitustel luuakse usalduslik õhkkond.
- Õppijatega toimib selge, kiire ja õigeaegne kommunikatsioon.
- Rahvaülikoolid täidavad kokkuleppeid ja on usaldusväärsed koostööpartnerid.
- Riik tunnustab rahvaülikoolide kompetentsust täiskasvanuhariduse valdkonnas.

Mitmekesisus

- Rahvaülikoolid pakuvad üle Eesti koolitusi erinevates valdkondades ja õppevormides.
- Meie õppijad võivad olla kõik – sõltumata vanusest, rahvusest ja haridustasemest.
- Igal rahvaülikoolil on piirkondlikest vajadustest tulenevad eripärad.

- Rahvaülikool pakub koolitusi vähemalt kolmes õppekavarühmas ning korraldab üritusi, näituseid, kontserte jpm eksponeerimaks õppetöö tulemusi.

3 Strateegia

3.1 Eesmärgid ja võtmevaldkonnad

Rahvaülikoolid on kokku leppinud kaugema sihi aastaks 2023.

- Eesti Rahvaülikoolide Liit suudab mõjutada täiskasvanuhariduse poliitikat ja arenguid.

Selle saavutamiseks tuleb tegutseda kolmes võtmevaldkonnas – rahvaülikoolide kvaliteet, ühisturundus ning võrgustikutöö koolide vahel. Kavas on saavutada järgmised strateegilised eesmärgid.

- Rahvaülikoolides on kõrge õppetöö kvaliteet.

Tulemusnäitajad:

- ✓ Kõik rahvaülikoolid analüüsivad regulaarselt kliendi tagasisidet ja teevad selle põhjal korrekture oma tegevuses.
- ✓ Suuremad rahvaülikoolid rakendavad EQM kvaliteedisüsteemi.

- Rahvaülikoolid on Eestis tuntud ja populaarsed õppeasutused.

Tulemusnäitajad:

- ✓ Rahvaülikoolide tuntus sihtgruppide hulgas on tõusnud.
- ✓ Rahvaülikoolides õppijate arv on tõusutrendis – kasv vähemalt 5% aastas.

- Rahvaülikoolid arendavad end ja edastavad oma sõnumeid ühtse võrgustikuna.

Tulemusnäitajad:

- ✓ Rahvaülikoolide võrgustikku kuulub vähemalt 10 kooli, kes kasutavad oma nimes mõistet „Rahvaülikool“.
- ✓ Rahvaülikoolide juhtidel ja personalil on vähemalt 3 töist kohtumist aastas.

3.2 Kommunikatsiooni sihtgrupid ja sõnumid

Rahvaülikoolid on välja valinud ühised strateegilised sihtgrupid, kellele suunatakse ühine turunduskommunikatsioon. Neil sihtgruppidel on potentsiaal anda kõige suurem osa rahvaülikoolide klientuurist ja tellimustest või on neil suurim mõju rahvaülikoolide arengule.

Sihtgruppidele suunatakse sõnumid, mis lähtuvad iga sihtgrupi olemusest ja motivatsioonist.

- Aktiivsed töötavad naised (karjäärinaised)

See on sihtgrupp, kellel pole aega lihtsalt niisama suhtlemiseks – nad peavad oluliseks koolituse kvaliteeti, professionaalsust, kaasaegseid õppemeetodeid ning mugavust ruumide ja olme osas. Nad leiavad koolituse info sotsiaalmeediast või mobiilisõbralikult kodulehelt.

Sõnumid:

- Astu orvarattast välja!
- Investeeri iseendasse!

- Lastega emad

Kuna lastega emad võivad tunda teistega võrreldes suuremat isoleeritust, siis on nende jaoks oluline laiendada oma suhtlusringkonda ning leida aega iseenda ja oma huvide jaoks. Samuti võib neil olla huvi jagada teiste emadega oma kogemusi laste või pereelu teemal.

Sõnumid:

- Tule õppima, murra rutiini!
- Ema, tule õppima ja mängima koos põnniga!
- Täida oma tassi uute kogemustega!

- Tegusad pensionärid

Eakate jaoks on oluline pääseda kodust välja. Neil on palju aega ning nad tahavad teha midagi, mis paneks neid tundma aktiivsete ning eluga kursis olevatena. Hea seltskond ning lahe atmosfäär on neile primaarsed argumendid õppima tulemiseks.

Sõnumid:

- Sul pole kellelegi lapselaste pilte näidata ja koogiretsepte jagada või kellegagi koos elu üle arutada? Tule Rahvaülikooli seenioride kursustele!
- Silmadega pildistan, kõrvadega lindistan, boonuseks hea seltskond.

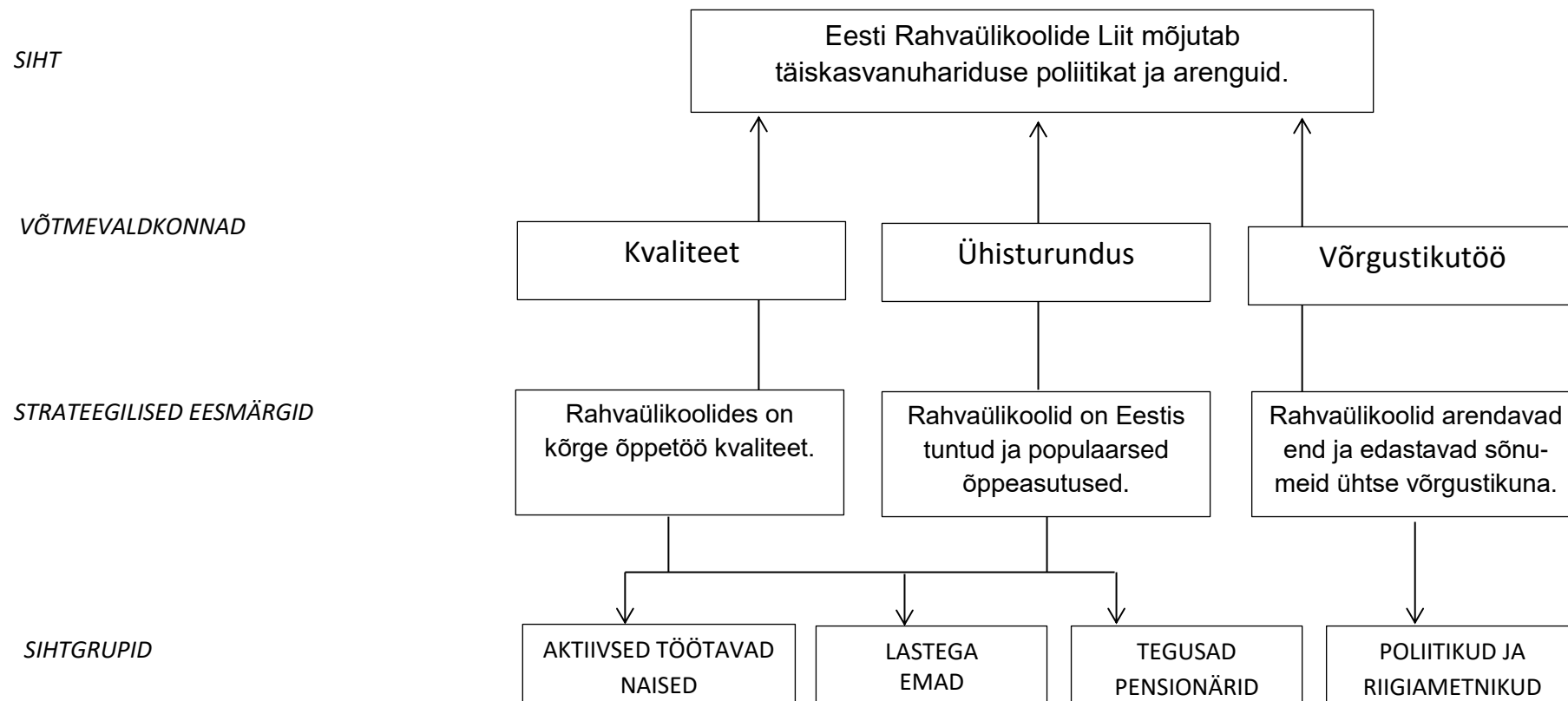
- Poliitikud ja riigiametnikud

See sihtgrupp vajab usaldusväärset partnerit ning selgeid ja argumenteeritud sõnumeid. Nad peavad tundma, et neile pakutavad lahendused on kasulikud ja hõlpsasti ellu viidavad.

Sõnumid:

- Rahvaülikoolid saavad pakkuda kodanikuharidust üle Eesti ning viia inimesteni sõnumeid, mis on riigile olulised.
- Rahvaülikoolidel on kogemusi, et jõuda keerulisemate sihtgruppideni ning sellega aidatakse riigil suurendada hakkamasaavate inimeste hulka.
- Kuna õppimine ja sotsiaalsus hoiab inimese kauem tervena, saavad rahvaülikoolid hoida sel viisil kokku ravikuludid.

3.3 Strateegiakaart

4 Tegevuskava

VÕTMEVALDKOND / TEGEVUSED	2018	2019	2020	2021	2022	2023	VASTUTAJA/ MEESKOND	RAHASTUSALLIKAS	MÄRKUSED
1. Kvaliteet									
1.1 Ühine ERL-i jätkuprojekt kvaliteedi ja turunduse teemal		x					ERL-i juhatus	väline rahastus (projektist)	
1.2 EQM-i rakendamine rahvaülikoolides	x	x	x	x	x	x	EQM-i töörühm	väline rahastus või rahvaülikoolide oma panus	
2. Ühisturundus									
2.1 Igal õppeaastal ühine reklaamikampaania (raadio, tv, reklaamlause)		x	x	x	x	x	ERL-i juhatus	väline rahastus	Möödik – 2020 teab igaüks, mis on „rahvaülikool“
2.2 Välja töötada sõnumid ja sümbolika ning osaleda erinevatel üritustel ühise esindusega	x	x	x	x	x	x	ERL-i juhatus, liikmes-organisatsioonid	rahvaülikoolide oma panus, projektipõhine rahastus	Logo 2018.a
2.3 Välja anda erileht nt „Postimehe“, „Maalehe“ vahel, ajakirjades või maakondlikes ajalehtedes			x		x		ERL-i juhatus	väline rahastus	
2.6 Ürituse korraldamine Riigikogus		x	x				ERL-i juhatus, liikmes-organisatsioonid	rahvaülikoolide oma panus, projektipõhine rahastus	

2.7 Leida tuntud eestkõneleja/ täiskasvanuhariduse arvamusi			x				ERL-i juhatus	-	Oleneb valimiste tulemustest
2.8 Korraldada rahvaülikoolide festival (foorum, konverents)				x			ERL-i juhatus	rahvaülikoolide oma panus, projektipõhine rahastus	Ühtlasi ERL-i sünnipäeva tähistamine
2. Rahvaülikooli sõna sisseviimine ERL-i liikmesorganisatsioonide nimedesse		x	x				Liikmes-organisatsioonide juhatused	-	Möödik 2020 on kõigi liikmete nimes sõna „rahvaülikool“
3. Võrgustikutöö									
3.1 Rahvaülikoolide töötajate kogemusseminaride ja infovahetuse käivitamine		x					ERL-i juhatus, liikmes-organisatsioonid	rahvaülikoolide oma panus, projektipõhine rahastus	
3.2 ERL-i kodulehe edasiarendamine (erinevate rahvaülikoolide info, ajalugu, tõlge võõrkeeltesse jm)	x						ERL-i juhatus	rahvaülikoolide oma panus, projektipõhine rahastus	
3.3 Käivitada tugi ja nõustamine ERL-i liikmetele: muudatused seadustes ja nõuetes, andmekaitse, õppekava arendus, oskusteabe jagamine ja vahendamine jm	x	x	x	x	x	x	ERL-i juhatus	rahvaülikoolide oma panus, väline rahastus	
3.4 Ühisõppekavade koostamine ja rakendamine	x	x	x	x	x	x	ERL-i juhatus, liikmes-organisatsioonid	rahvaülikoolide oma panus	

3.5 Omavaheline infovahetus koolitajate ja koolituste kohta, ühiste koolituste elluviimine, ühise andmebaasi kasutuselevõtmine	x	x	x	x	x	x		rahvaülikoolide oma panus, projektipõhine rahastus	
3.6 Ühised ERL-i liikmete töötajate ja koolitajate koolitused		x	x	x	x	x	ERL-i juhatus, liikmes-organisatsioonid	rahvaülikoolide oma panus, projektipõhine rahastus	
3.7 Koostöö Eesti ja rahvusvaheliste organisatsioonidega		x	x				ERL-i juhatus	projektipõhine rahastus	Rahvusvaheline Erasmus+ ühisprojekt 2019
3.8 Ühised arendusprojektid (administratiivse suutlikkuse arendamiseks jm)		x	x	x	x	x	ERL-i juhatus	rahvaülikoolide oma panus, projektipõhine rahastus	

5 Seire ja hindamine

Arengu- ja kommunikatsioonistrateegia hindamise aluseks on tegevuskavas (ptk 4) toodud ajakava ning eesmärkide ja tulemusnäitajate nimekirjas toodud kriteeriumid, mida seireprotsessi jooksul jälgida.

Tegevuskava seire jaoks korraldatakse üks kord aastas koosolek, kus rahvaülikoolide juhid ja kontaktisikud analüüsivad tegevuste elluviimise seisuga kasutades järgnevat maatriksit.

Tegevuskava täitmise seire maatriks

TEGEVUS	2019	2020	2021	2022	2023	TÄITMISE SEIS („Alustamata“; „Ettevalmistamisel“, „Täitmisel“, „Täidetud“)	VASTUTAJA KOMMENTAAR (Asjakohased märkused ja ettepanekud tegevuse osas.)

Eesmärkide saavutamist hinnatakse üks kord perioodi keskel ja teine kord peale perioodi lõppu enne uue strateegia koostamist. Seda tehakse järgmise maatriksi alusel.

Eesmärkide saavutamise seire maatriks

EESMÄRK	TULEMUSNÄITAJAD	SAAVUTAMISE SEIS	JÄRELDUS/ KOMMENTAAR

Uue arengukava koostamist ning eesmärkide ja tegevuskava ümbervaatomist alustatakse hiljemalt aastal 2023. a esimeses pooles.